

Brüssel, 28.2.2013
COM(2013) 107 final

2013/0064 (COD)

Ettepanek:

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,
millega luuakse kosmose jälgimise ja seire toetusprogramm**

{SWD(2013) 54 final}

{SWD(2013) 55 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Kosmosepõhised süsteemid võimaldavad kasutada väga erinevaid rakendusi, mis mängivad olulist rolli meie igapäevaelus (televisioon, internet või geograafilise asukoha määramine), on ülimalt olulised mitmete tähtsate majandusvaldkondade jaoks ning aitavad tagada meie julgeolekut. Kosmosepõhised rakendused ja seotud teenused ning ka kosmosealased teadusuuringud on muutunud väga oluliseks ELi poliitikavaldkondade – näiteks keskkonnapoliitika, kliimamuutuste poliitika, merenduspoliitika, arengu-, põllumajandus- ja julgeolekuga seotud poliitika, sealhulgas ÜVJP/ÜJKP – rakendamiseks, samuti tehniliste edusammude ning tööstusinnovatsiooni ja tööstuse konkurentsivõime edendamiseks.

Kuna sõltuvus kosmosepõhistest teenustest suureneb, on meie ühiskonna jaoks muutunud väga oluliseks, et suudaksime kosmoseinfrastruktuure kaitsta. Ka kosmoseinfrastruktuuri ühe osa töö katkemisel võivad olla märkimisväärsed tagajärjed majandustegevuse tõhusale toimimisele ja meie kodanike turvalisusele ning see kahjustaks hädaabiteenuste osutamist.

Kuid kosmoseinfrastruktuure ähvardab üha enam kosmoseaparaatide omavahelise kokkupõrke oht ning – mis veelgi olulisem – kosmosejätmetega kokkupõrke oht. Tegelikult on kosmosejätmed muutunud kõige tõsisemaks ohuks teatava kosmosetegevuse jätkusuutlikkusele.

Kokkupõrkeohu leevendamiseks tuleb satelliidid ja kosmosejätmed tuvastada ja neid seirata, kataloogida nende positsioonid ja jälgida nende liikumist (trajektoore) pärast seda, kui potentsiaalne kokkupõrkeoht on kindlaks tehtud, nii et satelliidioperaatoritele antaks märku tarvidusest satelliite liigutada. See tegevus tähendab kosmose jälgimist ja seiret (*Space Surveillance and Tracking, SST*) ning toimub tänapäeval peamiselt maapealsete sensorite, näiteks teleskoopide ja radarite abil.

On olemas ka muid viise, kuidas leevendada kokkupõrkeohtu või kokkupõrgete tagajärgi. Nende hulka kuuluvad jõupingutused teadusuuringute valdkonnas eesmärgiga paremini kaitsta satelliite kokkupõrke mõjude eest ja töötada välja tehnoloogiad kosmosejätmete kõrvaldamiseks orbiidilt. Peale selle on tehtud mitu algatust, millega soovitakse tagada, et kosmoses tegutsevad riigid võtaksid rahvusvahelisel tasandil kohustuse vähendada kosmosejätmete tekitamist kosmosetegevuse käigus. Rahvusvaheline avakosmosetegevuse tegevusjuhend, mille kohta Euroopa Liit ettepaneku tegi ja mille üle toimuvad praegu kosmoses tegutsevate riikidega läbirääkimised, on siiani leidnud laia rahvusvahelist toetust. Kuid kuigi need instrumendid võivad neis sisalduvate sätete rakendamisel olla väga olulised, ei kõrvaldata nendega probleemi, mida kujutavad endast olemasolevad ja tulevikus tekkivad kosmosejätmed; nende instrumentidega vähendatakse ainult kosmosejätmete eksponentsiaalset kasvu tulevikus. Praegu on ainus lahendus vältida kokkupõrkeid ning jälgida kosmoseaparaatide või nende tekitatud kosmosejätmete kontrollimatut taassisenemist Maa atmosfääri.

Kuid selleks, et jälgida ja vaadelda satelliite ja kosmosejätmeid ning samuti kosmoseobjektide taassisenemist Maa atmosfääri, on Euroopal praegu piiratud suutlikkus. Lisaks puuduvad asjakohased teenused, et väljastada satelliidioperaatoritele kokkupõrkehoiatusi.

Komisjoni teatises “Kodanike teenistuses oleva Euroopa Liidu kosmosestrategia

väljatöötamine” (KOM(2011) 152) (milles tunnistatakse nii kosmoseinfrastruktuuride ja tuletatud teenuste tähtsust kui ka vajadust tagada nende kaitse) rõhutatakse, et liit peaks kindlaks määrama kosmoseaparaatide jälgimise ja seire Euroopa süsteemi korralduse ja juhtimise, võttes arvesse selle süsteemi kahesuguseks kasutamiseks sobivat laadi ning vajadust tagada süsteemi jätkusuutlik kasutamine, nagu rõhutati 2010. aasta oktoobris vastu võetud tööstuspoliitikaalases teatises.

ELi tegevus selles valdkonnas on põhjendatud Lissaboni lepingu jõustumisega 1. detsembril 2009, millega laiendatakse ELi pädevust kosmosevaldkonnas. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 189 antakse ELile volitused edendada ühiseid algatusi, toetada teadusuuringuid ja tehnoloogia arendamist ning koordineerida kosmose uurimiseks ja kasutamiseks vajalikke jõupingutusi Euroopa kosmosepoliitika raames.

Liikmesriigid on mitmes nõukogu resolutsioonis ja järelduses¹ toetanud vajadust ELi meetmete järele selles valdkonnas. 2008. aastal kinnitati kosmosenõukogu viiendal kohtumisel, et Euroopa jaoks on „vajalik töötada välja Euroopa suutlikkus oma kosmoseinfrastruktuuri ja kosmosejäätmete seireks ja järelevalveks”². Samuti kinnitati, et liit peab võtma aktiivse rolli kosmoseolukorrast ülevaate saamise süsteemi (*Space Situational Awareness; SSA*) ja selle juhtimismehhanismide rakendamisel. Viimati korraldati nõukogu 2011. aasta mai järeldustes ELi kosmosestrateegiat käsitleva teatise kohta vajadust parandada SST Euroopa suutlikkusega Euroopa kosmosevarade ja nende orbiidileasaatmise turvalisust. Nimetatud järeldustes rõhutatakse, et sel eesmärgil „peaks liit võimalikult laialdaselt kasutama olemasolevaid või liikmesriikides, Euroopa tasandil ja vajadusel rahvusvaheliselt arendatavaid varasid, pädevusi ja oskusi”. Järeldustes kutsuti ELi [Euroopa Komisjoni ja Euroopa välisteenistust] esitama tihedas koostöös ESA ja liikmesriikidega ettepanekud juhtimiskava ja andmepoliitika kohta, milles võetaks arvesse SST andmete suurt tundlikkust. Neid seisukohti jagab ka Euroopa Parlament oma 30. novembril 2011 vastu võetud raportis ELi kosmosestrateegia kohta³.

Euroopa kahe juhtprogrammi – Galileo ja Copernicuse (mis on ülemaailmse keskkonna- ja turvaseire programmi GMESi uus nimi) – raames tehtud edusammud on samuti suurendanud teadlikkust vajadusest kaitsta ELi kosmoseinfrastruktuuri. Galileo on esimene ELi kosmosevaldkonna juhtprojekt ja jääb ELi kosmosevaldkonna tegevuse üheks tähtsamaks tugisambaks ning GMESi programmil on oluline kosmosepõhine komponent (Sentineli seeria satelliidid). Copernicuse programm sai alguse teadus- ja arendustegevuse projektina ning hiljuti jõuti programmi esialgse rakendusetapini.

Kooskõlas eespool tooduga käsitletakse käesolevas otsuse ettepanekus sellise Euroopa

¹ Vt Euroopa Liidu Nõukogu 25. mai 2007. aasta resolutsioon Euroopa kosmosepoliitika kohta (Brüssel, dok nr 10037/07), millega pandi alus Euroopa kosmosepoliitikale; nõukogu 26. septembri 2008. aasta resolutsioon „Euroopa kosmosepoliitika edasiarendamine” (nõukogu dokument nr 13569/08); nõukogu 29. mai 2009. aasta resolutsioon „Kosmosevaldkonna panus innovatsiooni ja konkurentsivõimesse Euroopa majanduse elavdamise kava raames ja järgmised sammud” (dok nr 10500/09); nõukogu 25. novembri 2010. aasta resolutsioon „Ülemaailmsed väljakutsed: Euroopa kosmosesüsteemide täielik ärakasutamine” (dok nr 16864/10); nõukogu 31. mai 2011. aasta järeldused „Kodanike teenistuses oleva Euroopa Liidu kosmosestrateegia väljatöötamine” ning nõukogu 6. detsembri 2011. aasta järeldused „Suunised, mis käsitlevad kosmose lisandväärtust ja eelseid Euroopa kodanike turvalisuse kindlustamisel” (dok nr 18232/11).

² Euroopa Liidu Nõukogu resolutsioon „Euroopa kosmosepoliitika edasiarendamine”, Brüssel, 26. september 2008, dok nr 13569/08.

³ Euroopa Parlamendi raport komisjoni teatise „Kodanike teenistuses oleva Euroopa Liidu kosmosestrateegia väljatöötamine” kohta (2011/2148(INI)).

teenuse väljatöötamist, millega püütakse ennetada kosmoseaparaatide omavahelisi kokkupõrkeid või kosmoseaparaatide ja kosmosejäätmete vahelisi kokkupõrkeid ning mille abil tehakse järelevalvet kosmoseaparaatide või nende osade Maa atmosfääri kontrollimatu taassisenemise üle. Tehnilises mõttes osutatakse sellele teenusele kui kosmose jälgimise ja seire Euroopa teenusele (SST Euroopa teenus).

Järgides komisjoni 2011. aasta teatises „Kodanike teenistuses oleva Euroopa Liidu kosmosestrateegia väljatöötamine”⁴ kavandatud lähenemisviisi, võimaldab käesolev otsus määratleda partnerluse, mille raames annavad liikmesriigid oma olemasolevad ja tulevased varad Euroopa tasandi SST suutlikkuse teenistusse ning Euroopa Liit näeb kindlaks määratud meetmete rakendamiseks ette õigusraamistiku ja rahalise abi. Õigusraamistikus määratakse kindlaks juhtimiskava ja andmepoliitika kooskõlas nõukogu asjaomaste järeldustega.

Lõpetuseks ei ole vähemtähtis ka asjaolu, et kavandatud SST Euroopa teenustel on oluline eesmärk ELi kosmose tööstuse poliitikas (määratletakse 2013. aastal avaldatavas komisjoni teatises ELi kosmose tööstuse poliitika elementide kohta) – nimelt soovitakse nende teenustega saavutada Euroopa tehnoloogiline sõltumatus elutähtsates valdkondades ning säilitada sõltumatu juurdepääs kosmosele.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Ettepanek on esitatud pärast ulatuslikke konsultatsioone sidusrühmade ja üldsusega. Sellele on lisatud mõjuhinnang.

Viimaste aastate jooksul on ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraat konsulteerinud erinevate isikutega, kes on huvitatud kosmosealastest küsimustest ja tegelevad nendega mitmesugustes valdkondades, mis kattuvad ELi tulevase võimaliku kosmose tegevusega, ning eelkõige kosmose jälgimise ja seire Euroopa teenuste (SST teenuste) arendamise teemal. Selliste teenuste arendamist on käsitletud ka kosmoseküsimuste eest vastutavate ELi ministrite poliitilise mõttevahetuse käigus.

Nende konsultatsioonide peamised järeldused võib kokku võtta järgmiselt:

- ELi ja ESA liikmesriikide kosmoseküsimuste eest vastutavad ministrid on üksmeelel, et SST Euroopa teenuse arendamist peaks juhtima EL, mitte aga Euroopa Kosmoseagentuur (ESA). Konsensus on leidnud kajastamist ka nõukogu eespool nimetatud resolutsioonides. Selle peamine põhjus ilmnis arvukate arutelude käigus: Euroopa SST teenusel on julgeolekumõõde (mis võimaldab koguda luureandmeid riikide tsiviilvaldkonna ja sõjalise kosmoseinfrastruktuuri ja -tegevuse kohta) ning ELil (erinevalt ESAst) on pädevus ja vahendid selles valdkonnas tegutsemiseks. ELi toimimise lepinguga antakse ELile pädevus koordineerida kosmoses asuvate süsteemide kasutamist ning samuti on ELil olemas pädevus ja vahendid, et tulla toime sellise teenuse julgeolekumõõtmega. Liikmesriigid leiavad, et ESA peaks ELi selles ettevõtmises toetama (ja ta teeb seda SSA ettevalmistava programmi kaudu), kuid teadus- ja arendustegevusega tegeleva organisatsioonina ei ole

⁴ Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „Kodanike teenistuses oleva Euroopa Liidu kosmosestrateegia väljatöötamine”, KOM(2011) 152 lõplik, 4.4.2011.

ESA-l pädevust ja vahendeid, mis on vajalikud selleks, et ise SST Euroopa teenuseid välja töötada ja osutada.

- Eelkõige soovivad liikmesriigid, et EL määraks kindlaks SST Euroopa teenuse juhtimiskava ja andmepoliitika, osaleda aktiivselt teenuse väljatöötamises ning kasutada parimal võimalikul viisil ära olemasolevaid sensoreid ja oskusteavet. Samuti on liikmesriigid sõnaselgelt öelnud, mil viisil tuleks arvesse võtta julgeolekuprobleeme: SST sensorite üle peab kontroll jääma riigile. SST teabe konfidentsiaalsus on tunnistatud SST andmepoliitika peamiseks põhimõtteks. SST teavet tuleks avalikustada vaid üksikjuhtumipõhiselt ja vastavalt vajadusele.
- ELi ja ESA liikmesriigid ning eksperdid on üksmeelel, et tulevase SST Euroopa teenuse osutamisel tuleks saada kasu olemasolevatest sensoritest, mis peaksid olema omavahel ühendatud ja toimima võrgustikuna, ning lähtuda sellistest sensoritest. Samuti on seisukohad sarnased selles, et praegustest varadest ei piisa tulemuslikkuse tagamiseks soovitud tasemel. Soovitud taseme saavutamiseks tuleks ehitada uued varad (näiteks jälgimis- ja seireradarid ning -teleskoobid) ning integreerida need SST Euroopa süsteemi. Sensoreid omavad liikmesriigid ja need liikmesriigid, kes soovivad sellist suutlikkust arendada, peaksid mängima SST Euroopa teenuse väljatöötamisel põhirolli.
- Samuti on liikmesriigid ja valdkonna eksperdid üksmeelel, et SST Euroopa teenuse väljatöötamiseks ja osutamiseks tuleb teha vähemalt järgmist:
 - ühendada piiratud olemasolevad varad (peamiselt maapealsed teleskoobid ja radarid satelliitide asukoha kohta teabe saamiseks) ja suurendada seda suutlikkust, ehitades ja ühendades omavahel uusi varasid (sensorifunktsioon);
 - arendada välja töötlemisfunktsioon, mis koondab ja analüüsib saadud SST andmeid (töötlemisfunktsioon);
 - luua ööpäevaringselt toimiv teenindusbüroo, mis on ühenduses kasutajatega ning väljastab satelliidioperaatoritele ja asjaomastele riigiasutustele hoiatusi kokkupõrkeohu ja Maa atmosfääri taassisenemiste kohta.
- Kogu aastatepikkuse aruteluprotsessi jooksul nõudsid SST seisukohast asjaomaseid kosmosevarasid omavad liikmesriigid ühe üliolulise juhtimisaspekti lisamist: julgeolekukaalutluste tõttu peavad tulevase SST Euroopa süsteemi sensori- ja töötlemisfunktsioon jääma riigi pädevate ametiasutuste (mõnel juhul sõjaväeasutuste) kontrolli alla. Enamik liikmesriike toetab mõtet, et SST Euroopa teenuse väljatöötamiseks võiksid olemasolevaid kosmosevarasid omavad või uusi varasid väljatöötavad liikmesriigid moodustada konsortsiumi, et juhtida võrgustikuna nii sensori- kui ka töötlemisfunktsiooni. Samuti leiavad liikmesriigid, et teenindusbüroo funktsiooni peaks täitma kas konsortsium ise või mõni muu organ, kellel on piisavad julgeolekualased volitused, näiteks Euroopa Liidu Satelliidikeskus. Riikliku julgeoleku kaalutlustest lähtuvalt väitsid liikmesriigid samas siiski üheselt, et nad ei ole nõus tegema selles valdkonnas koostööd erasektori ettevõtjaga.
- Ollakse üksmeelel, et SST Euroopa teenuse arendamine peaks toimuma tihedas koostöös Ameerika Ühendriikidega.
- Liikmesriigid on valmis tegema oma kosmosevarad kättesaadavaks SST Euroopa teenuse väljatöötamiseks. Nad on seisukohal, et vastutasuks peaks EL rahastama teenuse

arendamist ning rahastamine peaks katma vähemalt teenuse väljatöötamisega otseselt seotud tegevuste kulud. Lisaks oma kosmosevarade kättesaadavaks tegemisele on liikmesriigid valmis ka rahaliselt panustama.

Ühtlasi selgus konsultatsioonide käigus, et üldsus on teadlik vajadusest kaitsta kosmoseinfrastruktuuri ning toetab seda.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Komisjoni ettepaneku õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 189 lõige 2.

Ettepanek on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse kujul ning nimetatud institutsioonid toimivad seadusandliku tavamenetluse kohaselt. Tegemist on üldkohaldatava õigusaktiga ning selle sisu peab olema vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides, kuigi osalemine SST Euroopa süsteemi loomises ja töös ei ole kohustuslik.

Ettepanekus määratakse kindlaks kavandatava meetme – nimelt kosmose jälgimise ja seire teenuste osutamine – eesmärgid, osutatavate teenuste ulatus, juhtimisaspektid ning samuti eelarvevahendid. Õigusakti põhiosa täiendab SST andmepoliitika põhimõtteid käsitlev lisa, mis on õigusakti lahutamatu osa.

Ettepanek on kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega. Ettepaneku eesmärk – nimelt SST Euroopa teenuste väljatöötamise toetamine olemasolevate riiklike kosmosevarade ühendamise kaudu – ületab üksi tegutseva liikmesriigi rahalised ja tehnilised võimalused ja on piisavalt saavutatav üksnes liidu tasandil. Mis puutub proportsionaalsusesse, siis ei lähe Euroopa Liit selle ettepaneku eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale esiteks seetõttu, et kavandatud eelarvekoormus on vastavuses kuludega, mille hindamiseks tehti põhjalik analüüs, ning teiseks seetõttu, et valitud juhtimismudel tundub kõige sobivam.

4. MÕJU EELARVELE

SST programm jääb komisjoni poolt järgmiseks mitmeaastaseks finantsraamistikuks kavandatud ELi üldiste eelarvevahendite piiresse. Mitmeaastasest finantsraamistikust kavandatavaid rahastamist täiendavaid rahastamistaotlusi ei esitata. Ettepaneku artikli 11 lõikes 1 täpsustatakse, et SST toetusprogrammi rahastamiseks vajalikud vahendid leitakse muude asjaomaste programmide alt täielikus kooskõlas nende õigusliku alusega.

Euroopa Liit toetab meetmeid toetuste (sealhulgas ühekordsete maksete) abil. Selliseid toetusi saavad osalevad liikmesriigid, kes annavad oma panuse riiklike varade kaudu Euroopa SST süsteemi, ning samuti Euroopa Liidu Satelliidikeskus, kui ta teeb ELi teenindusbüroona toimides koostööd osalevate liikmesriikidega artikli 3 punktis c osutatud SST teenindusfunktsiooni loomisel ja toimimise tagamisel. Euroopa Liidu hinnanguline kogupanus toetusprogrammi rakendamisse ajavahemikul 2014–2020 on 70 miljonit eurot jooksevhindades. Kuid see kogusumma sõltub sellest, milliste tulemusteni jõutakse poolelioleva kaasotsustamismenetluse raames, mis käsitleb mitmeaastast finantsraamistikku ja selle raamistikuga seotud programme, mille alt tuleks leida rahalised vahendid SST toetusprogrammi jaoks. Peale selle sõltub summa otsusest, mis tuleb teha iga asjaomase programmi raames seoses rahaliste vahendite kasutamisega selliste meetmete puhul, mida kaasrahastatakse SST toetusprogrammist.

Programmidega kaasnevad hinnangulised kulud on arvatatud pärast põhjalikke analüüse ja ekspertidega – eelkõige liikmesriikide kosmoseagentuuride või samalaadsete asutuste ja ESA ekspertidega – peetud arutelude tulemusel.

Ettepanek:

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,
millega luuakse kosmose jälgimise ja seire toetusprogramm**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 189 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,⁵

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,⁶

tegutsedes seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon rõhutas oma teatises „Kodanike teenistuses oleva Euroopa Liidu kosmosestrateegia väljatöötamine”,⁷ et Euroopa Liidu toimimise lepinguga (edaspidi „ELi toimimise leping”) liidule kosmosevaldkonnas antud jagatud pädevus tähendab ka tugevdatud partnerlust liikmesriikidega. Samuti rõhutas komisjon, et kõik uued meetmed peavad tuginema olemasolevatele ressursidele ja ühiselt tuleks kindlaks määrata uusi ressursse vajavad valdkonnad.
- (2) Nõukogu tuletab oma 26. septembri 2008. aasta resolutsioonis „Euroopa kosmosepoliitika edasiarendamine”⁸ meelde, et kosmosevarad on meie majandusele hädavajalikuks muutunud ning et seetõttu tuleb tagada nende julgeolek. Nõukogu toonitas, et “Euroopa jaoks on vajalik töötada välja Euroopa suutlikkus oma kosmoseinfrastruktuuri ja kosmosejäätmete seireks ja järelevalveks; suutlikkus rajaneks esialgu olemasolevatele riiklikele ja Euroopa varadele, saades kasu suhetest, mida võib luua teiste partnerriikidega ning nende suutlikkusega”.
- (3) Oma 25. novembri 2010. aasta resolutsioonis „Ülemaailmsed väljakutsed: Euroopa kosmosesüsteemide täielik ärakasutamine”⁹ tunnistab nõukogu, et tulevikus on vaja omada aktiivsel Euroopa tasandi tegevusel põhinevat võimet saada kosmose olukorrast

⁵ ELT C, ..., lk....

⁶ ELT C, ..., lk....

⁷ KOM(2011) 152, 4. aprill 2011.

⁸ Nõukogu dokument nr 13569/08, 29.9.2008.

⁹ Nõukogu dokument nr 16864/10, 26.11.2010.

ülevaadet (SSA), et töötada välja riiklikud ja Euroopa tsiviil- ja sõjalised vahendid ja kasutada olemasolevaid, ning kutsub Euroopa Komisjoni ja ELi nõukogu üles esitama ettepaneku juhtimiskava ja andmepoliitika kohta, mis võimaldab liikmesriikidel anda oma panuse vastavalt riiklikule suutlikkusele kooskõlas kohaldatavate julgeolekunõuete ja eeskirjadega. Peale selle kutsub nõukogu „kõiki Euroopa institutsioone üles uurima sobivaid meetmeid”, mis lähtuksid tsiviil- ja sõjaliste kasutajate nõuetest, millega kasutatakse ära asjaomased vahendid kooskõlas kohaldatavate julgeolekunõuete, ning milles võetak arvesse kosmose olukorrast ülevaate omamise vallas läbiviidava Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) ettevalmistava programmi esimesi tulemusi.

- (4) Nõukogu 31. mai 2011. aasta järeldustes komisjoni teatise „Kodanike teenistuses oleva Euroopa Liidu kosmosestrateegia väljatöötamine”¹⁰ teemal ja nõukogu 6. detsembri 2011. aasta resolutsioonis „Suunised, mis käsitlevad kosmose lisandväärtust ja eeliseid Euroopa kodanike turvalisuse kindlustamisel”¹¹ rõhutati, et Euroopa tasandi tegevusena on vaja tõhusat kosmose olukorrast ülevaate saamise (*Space Situational Awareness – SSA*) suutlikkust, ning leiti, et Euroopa Liit peaks kasutama võimalikult laialdaselt liikmesriikides, Euroopa ja asjakohastel juhtudel rahvusvahelisel tasandil olemasolevaid või arendatavaid varasid, pädevusi ja oskusi. Tunnistades sellise süsteemi kahesuguseks kasutamiseks sobivat laadi ja võttes arvesse selle erilist julgeolekumõõdet, kutsus nõukogu komisjoni üles tihedas koostöös [liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika] kõrge esindajaga, tihedas koostöös ESAGA ning selliseid varasid ja suutlikkust omavate liikmesriikidega ning konsulteerides kõikide asjaomaste osalistega, esitama ettepanekuid, kuidas kõnealuseid varasid ja suutlikkust täielikult ära kasutada ja neile tugineda, et töötada välja kosmose olukorrast ülevaate saamise (*Space Situational Awareness – SSA*) suutlikkus Euroopa tasandi tegevusena, ning seoses sellega määratleda asjakohane juhtimis- ja andmepoliitika, milles võetak arvesse SSA andmete suurt tundlikkust.
- (5) Kosmosejätmed on muutunud kõige tõsisemaks ohuks kosmosetegevuste jätkusuutlikkusele. Seetõttu tuleks luua kosmose jälgimise ja seire (SST) toetusprogramm eesmärgiga toetada selliste teenuste väljatöötamist ja osutamist, mis hõlmavad kosmoseobjektide üle järelevalve tegemist ja nende objektide jälgimist, et ennetada kokkupõrgete tagajärjel kosmoseaparaatidele tekkivat kahju ning samuti hoida ära maapealsele infrastruktuurile või inimkonnale tekkiv kahju, mis kaasneks, kui kogu kosmoseaparaat või selle kosmosejätmed taassiseneksid kontrollimatult Maa atmosfääri.
- (6) SST teenuste osutamisest saavad kasu kõik kosmosepõhiseid infrastruktuure omavad avalik-õiguslikud ja eraettevõtjad, sealhulgas Euroopa Liit, pidades silmas liidu kohustusi seoses ELi kosmoseprogrammidega – need on Euroopa Geostatsionaarne Navigatsioonilisüsteem (EGNOS) ja Galileo programm, mida rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 683/2008 Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide (EGNOS ja Galileo) rakendamise jätkamise kohta,¹² ning ülemaailmse keskkonna- ja turvaseire programm (GMES), mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta määrusega (EL) nr 911/2010 Maa seire Euroopa programmi (GMES) ja selle esialgsete

¹⁰ Nõukogu dokument nr 10901/11, 31.5.2011.

¹¹ ELT C 377, 23.12.2011, lk 1.

¹² ELT L 196, 27.4.2008, lk 1.

toimingute kohta (2011–2013)¹³. Taassisenemishoiatused on kasulikud ka kodanikukaitsega tegelevatele riigiasutustele.

- (7) SST teenused peaksid täiendama teadusuuringuid, mis on seotud kosmosepõhise infrastruktuuri kaitsmisega ja mis viiakse läbi [viide programmi „Horisont 2020” käsitlevale määrusele lisatakse siis, kui määrus on vastu võetud] alusel kehtestatud programmi "Horisont 2020" raames, ning samuti peaksid need täiendama Euroopa Kosmoseagentuuri tegevust selles valdkonnas.
- (8) SST toetusprogramm peaks täiendama ka kehtivaid leevendusmeetmeid, näiteks ÜRO suuniseid kosmosejätmete vähendamiseks, või muid algatusi, näiteks liidu ettepanek võtta vastu avakosmosetegevuse rahvusvaheline tegevusjuhend.
- (9) Tsiviil- ja sõjalise valdkonna SSA kasutajanõuded määrati kindlaks komisjoni talituste töödokumendis, mis käsitleb Euroopa kõrgetasemelisi tsiviil- ja sõjalise valdkonna SSA kasutajanõudeid¹⁴ ning mille liikmesriigid kiitsid heaks nõukogu poliitika- ja julgeolekukomitees 18. novembril 2011¹⁵. SST teenuseid tuleks osutada ainult tsiviilotstarbel. Käesolevas otsuses ei tuleks käsitleda puhtalt sõjalisi nõudeid.
- (10) SST teenuste osutamine peaks põhinema Euroopa Liidu ja liikmesriikide vahelisel partnerlusel ning selle käigus tuleks kasutada nii olemasolevaid kui ka tulevase riiklikke eksperditeadmisi ja varasid, näiteks matemaatilise analüüsi ja modelleerimise alast oskusteavet ning maapealseid radareid või teleskoope, mille osalevad liikmesriigid on kättesaadavaks teinud. Omandiõigus ja kontroll liikmesriigi varade üle jääb vastavale liikmesriigile, kes vastutab jätkuvalt nende varade toimimise, hooldamise ja uuendamise eest.
- (11) Euroopa Liidu Satelliidikeskus – asutus, mille liit moodustas nõukogu 20. juuli 2001. aasta ühismeetme 2001/555/ÜVJP (Euroopa Liidu Satelliidikeskuse loomise kohta)¹⁶ alusel ning mis pakub georuumilisi kujutisi käsitleva teabega seotud ning erineva salastatuse tasemega teenuseid ja tooteid tsiviil- ja militaarkasutajatele – võiks vastutada SST teenuste toimimise ja osutamise eest. Keskuse eksperditeadmised konfidentsiaalse teabe käsitlemisel turvalises keskkonnas ja tema tihedad institutsionaalsed sidemed liikmesriikidega aitavad hõlbustada SST teenuste osutamist. Eeltingimus Euroopa Liidu Satelliidikeskuse osalemiseks SST toetusprogrammis on nõukogu ühismeetme muutmine, sest ühismeetmega ei nähta praegu ette nimetatud keskuse tegutsemist SST valdkonnas.
- (12) Teatavate kosmoseobjektide laadi, spetsifikatsioone ja asukohta käsitlev täpne teave võib mõjutada Euroopa Liidu või tema liikmesriikide julgeolekut. Seetõttu tuleks SST sensorite võrgustiku loomisel ja käitamisel, SST andmete töötlemise ja analüüsimise suutlikkuse tagamisel ja SST teenuste osutamisel võtta arvesse asjakohaseid julgeolekukaalutlusi. Sellepärast tuleb käesoleva otsusega kehtestada üldsätted SST andmete ja teabe kasutamise ning turvalise vahetamise kohta liikmesriikide, Euroopa Liidu Satelliidikeskuse ja SST teenuste kasutajate vahel. Peale selle peaksid Euroopa

¹³ ELT L 276, 20.10.2010, lk 1.

¹⁴ SEK(2011) 1247 (lõplik), 12.10.2011.

¹⁵ Vt nõukogu dokument 15715/11, 24.10.2011.

¹⁶ EÜT L 200, 25.7.2001, lk 5.

Komisjon ja Euroopa välisteenistus kindlaks määrama koordineerimismehhanismid, mis on vajalikud SST toetusprogrammi turvalisusega seotud küsimuste käsitlemiseks.

- (13) Osalevad liikmesriigid ja Euroopa Liidu Satelliidikeskus peaksid vastutama SST andmete ja teabe kasutamist ja turvalist vahetamist käsitlevate sätete üle läbirääkimiste pidamise ning nende sätete rakendamise eest. SST andmete ja teabe kasutamist ja vahetamist käsitlevates sätetes, mis on kehtestatud käesolevas otsuses ning osalevate liikmesriikide ja Euroopa Liidu Satelliidikeskuse vahelises kokkuleppes, tuleks arvesse võtta SST andmete turvalisust käsitlevaid soovitusi, mille on heaks kiitnud nõukogu julgeolekukomitee.¹⁷
- (14) Nimetatud komitee soovitas luua riskijuhtimisstruktuuri eesmärgiga tagada, et SST toetusprogrammi rakendamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse andmete turvalisuse küsimusi. Selleks peaksid osalevad liikmesriigid ja Euroopa Liidu Satelliidikeskus välja töötama asjakohased riskijuhtimisstruktuurid ja -menetlused.
- (15) Komisjon rakendab programmi kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju¹⁸. SST toetusprogrammidele antavad liidu rahalised vahendid tuleks leida ajavahemikku 2014–2020 hõlmavas mitmeaastases finantsraamistikus ette nähtavate asjaomaste programmide alt.
- (16) Euroopa Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta proportsionaalsete meetmete kaudu, mis hõlmavad rikkumiste ärahoidmist, avastamist ja uurimist, samuti kadumaläinud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmist ning vajaduse korral karistusi.
- (17) Et tagada käesoleva otsuse rakendamise ühetaolised tingimused seoses mitmeaastase tööprogrammi vastuvõtmisega ja sellega, kuidas liikmesriigid täidavad SST toetusprogrammis osalemiseks vajalikke kriteeriume, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes¹⁹.
- (18) Kuna käesoleva otsuse eesmärgid – nimelt sensorite võrgustiku loomiseks ja toimimise tagamiseks võetavate meetmete toetamine, SST andmete töötlemise ja analüüsimise suutlikkuse loomine ning SST teenuste väljatöötamine ja nende teenuste osutamine – ei suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada seetõttu, et eraldi tegutsevatel liikmesriikidel puudub selleks vajalik rahaline ja tehniline suutlikkus ning sellepärast on need eesmärgid otsuse ulatuse tõttu paremini saavutatavad Euroopa Liidu tasandil, võib Euroopa Liit võtta meetmeid kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega, nagu see on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 5,

¹⁷ Nõukogu dokument 14698/12, 9.10.2012;

¹⁸ ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.

¹⁹ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Programmi kehtestamine

Kosmose jälgimise ja seire toetusprogramm (edaspidi „SST toetusprogramm”) kehtestatakse ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „kosmoseobjekt” – avakosmoses asuv mis tahes tehislik või looduslik objekt;
- (2) „kosmoseaparaat” – konkreetse otstarbega mis tahes tehislik kosmoseobjekt, sealhulgas tehissatelliidid;
- (3) „kosmosejäätmel” – kosmoseaparaat või selle osad, mis ei täida enam ühtegi konkreetset eesmärki, sealhulgas raketite või tehissatelliitide osad, või mitteaktiivsed tehissatelliidid;
- (4) „SST sensor” – seade või seadmete koost, näiteks maapealsed või kosmosepõhised radarid ja teleskoobid, millega on võimalik mõõta kosmoseobjektide füüsilisi parameetreid, näiteks suurust, asukohta ja liikumiskiirust;
- (5) „SST andmed” – kosmoseobjektide füüsilised parameetrid, mis on saadud SST sensorite abil;
- (6) „SST teave” – töödeldud SST andmed, mis on teabesaajale esitatud mõistetaval ja koheselt mõistetaval kujul.

Artikkel 3

SST toetusprogrammi eesmärgid

SST toetusprogrammi eesmärk on toetada meetmeid, mis on suunatud SST suutlikkuse loomisele ning eelkõige järgmisi meetmeid:

- (a) olemasolevate maapealsete või kosmosepõhiste riiklike sensorite võrgustikku hõlmava sensorifunktsiooni loomine ja toimimise tagamine eesmärgiga jälgida kosmoseobjekte ja teha nende üle seiret;
- (b) töötlemisfunktsiooni loomine ja toimimise tagamine eesmärgiga töödelda ja analüüsida sensorite abil kogutud SST andmeid, sealhulgas sellise suutlikkuse loomine, mis võimaldab kosmoseobjekte avastada ja kindlaks määrata ning koostada neid käsitlev kataloog ja seda hallata;

- (c) teenindusfunktsiooni loomine ja toimimise tagamine eesmärgiga osutada SST teenuseid kosmoseaparaatide operaatoritele ja riigiasutustele.

Artikkel 4

SST teenused

1. Artikli 3 punktis c osutatud teenused hõlmavad järgmist:
 - (a) kosmoseaparaatide või kosmoseaparaadi ja kosmosejäätmete vahelise kokkupõrke ohu hindamine ning kokkupõrke vältimiseks hoiatuste koostamine kosmoseaparaatide orbiidile saatmise ja orbiidil tegutsemise ajal;
 - (b) orbiidil toimivate plahvatuste, rikete või kokkupõrgete avastamine ja nende esinemise ohu hindamine;
 - (c) kosmoseobjektide ja kosmosejäätmete Maa atmosfääri taassisenemisega seotud ohu hindamine ja hoiatused ning kokkupõrkeaja ja -koha prognoosimine.
2. SST teenuseid osutatakse liikmesriikidele, nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele, avalik-õiguslikele ja erasektoris tegutsevatele kosmoseaparaatide operaatoritele ning kodanikukaitsega tegelevatele riigiasutustele. SST teenuseid osutatakse kooskõlas SST andmete ja teabe kasutamist ja vahetamist käsitlevate sätetega, mis on esitatud artiklis 9.
3. Osalevad liikmesriigid, Euroopa Liidu Satelliidikeskus ja komisjon ei vastuta mis tahes kahju eest, mis tekib SST teenuste osutamises esinevate puudujääkide või teenuseosutamise katkemise, teenuste osutamisel esinevate viivituste või SST teenuste kaudu pakutava teabe ebatäpsuse tõttu.

Artikkel 5

Programmi kaudu toetatavad meetmed

1. SST toetusprogrammi kaudu toetatakse artiklis 3 sätestatud eesmärkide saavutamisele suunatud meetmeid, mis on ette nähtud artikli 6 lõikes 2 osutatud tööprogrammis, ning seda tehakse artiklis 7 osutatud konkreetsetel tingimustel.
2. SST toetusprogrammi kaudu ei toetata uute SST sensorite väljatöötamist.
3. Euroopa Liit kaasrahastab lõikes 1 osutatud meetmeid, sealhulgas määruse (EL) nr XXX/2012 kohaselt antavate toetuste kujul.

Artikkel 6

Euroopa Komisjoni roll

1. Komisjon

- (a) haldab SST toetusprogrammi jaoks leitavaid rahalisi vahendeid ja tagab SST toetusprogrammi rakendamise;
 - (b) võtab programmiga seotud riskide kindlaksmääramiseks, ohjamiseks, leevendamiseks ja jälgimiseks vajalikke meetmeid;
 - (c) kehtestab koostöös Euroopa välisteenistusega vajalikud koordinatsioonimehhanismid, et tagada programmi turvalisus.
2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse SST toetusprogrammi mitmeaastane tööprogramm, mis vajadusel täiendab korral artikli 11 lõikes 1 osutatud programmide kohaselt ette nähtud tööprogramme. Selles tööprogrammis täpsustatakse taotletavad eesmärgid, oodatavad tulemused, rahastatavad meetmed, nende meetmete rakendamise ajakava, rakendamismeetod, Euroopa Liidu kaasrahastamise maksimaalne määr ning SST toetusprogrammi raames antava Euroopa Liidu toetuse suhtes kohaldatavad konkreetsed tingimused. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 7

Liikmesriikide osalemine

1. Artiklis 3 sätestatud eesmärkide rakendamises osaleda soovivad liikmesriigid esitavad komisjonile taotluse, tõendades järgmiste kriteeriumide täitmist:
 - (a) neil on SST sensorid ja nende toimimise tagamiseks piisavad tehnilised vahendid ja inimressursid või andmetöötlussuutlikkus;
 - (b) on koostatud tegevuskava artiklis 3 sätestatud eesmärkide rakendamiseks.
2. Komisjon võtab vastu rakendusotsused selle kohta, kas liikmesriigid on täitnud lõikes 1 sätestatud kriteeriumid. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
3. Liikmesriigid, kes on täitnud lõikes 1 sätestatud kriteeriumid, sõlmivad artiklis 10 osutatud kokkuleppe.
4. Lõikes 1 sätestatud kriteeriumid täitnud liikmesriikidel, kes on artiklis 10 osutatud kokkuleppe osalised, on õigus saada SST toetusprogrammist rahalist toetust. Komisjon avaldab liikmesriikide nimekirja oma veebisaidil ja ajakohastab seda.

Artikkel 8

Euroopa Liidu Satelliidikeskuse osalemine

Euroopa Liidu Satelliidikeskus osaleb artikli 3 punktis c sätestatud eesmärgi rakendamises ning keskusel on õigus saada SST toetusprogrammist rahalist toetust, tingimusel et sõlmitud on artiklis 10 osutatud kokkulepe.

Artikkel 9

SST andmete ja teabe kasutamine ja vahetamine

SST andmete ja teabe kasutamine ja vahetamine artiklis 3 osutatud eesmärkide rakendamiseks toimub järgmiste põhimõtete kohaselt:

- (a) hoitakse ära andmete ja teabe lubamatu avaldamine, võimaldades samas tõhusat toimimist ja maksimeerides loodud teabe kasutamist;
- (b) tagatakse SST andmete turvalisus;
- (c) SST toetusprogrammi raames loodud teave tehakse kättesaadavaks teadmisvajaduse alusel kooskõlas teabeallika ja asjaomase kosmoseobjekti omaniku juhistega ja julgeolekueeskirjadega.

Artikkel 10

Operatiivtegevuse koordineerimine

Artikli 7 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele vastavad liikmesriigid ja Euroopa Liidu Satelliidikeskus sõlmivad kokkuleppe, millega nähakse ette eeskirjad ja mehhanismid koostöö tegemiseks artiklis 3 sätestatud eesmärkide rakendamisel. Eelkõige sisaldab kõnealune kokkulepe järgmisi küsimusi käsitlevaid sätteid:

- (a) SST andmete ja teabe kasutamine ja vahetamine, võttes arvesse nõukogu julgeolekukomitee heakskiidetud soovitusi „Andmepoliitika kosmose olukorrast ülevaate saamisel – soovitusel turvalisuse aspektist”²⁰;
- (b) riskijuhtimisstruktuuri loomine eesmärgiga tagada SST andmete ja teabe kasutamist ja turvalist vahetamist käsitlevate sätete rakendamine.

Artikkel 11

SST toetusprogrammi rahastamine

1. SST toetusprogrammidele antavad liidu rahalised vahendid tuleks leida ajavahemikku 2014–2020 hõlmavas mitmeaastases finantsraamistikus ette nähtavate muude programmide alt täielikus kooskõlas nende õigusliku alusega.

Asjaomased programmid, mille alt rahalisi vahendeid võib leida, hõlmavad järgmiste õigusaktidega kehtestatud programme:

- (a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr [...] Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta,²¹ artikkel 1, artikli 3 punktid c ja d ning artikkel 4;

²⁰ Nõukogu dokument nr 14698/12, 9.10.2012.

²¹ KOM(2011) 814 (lõplik), 31.11.2011. Viide ajakohastatakse pärast vastuvõtmist.

- (b) nõukogu otsus nr [...], millega kehtestatakse raamprogrammi “Horisont 2020” rakendamise eriprogramm,²² artikli 2 lõike 2 punktid b ja c, I lisa II osa punkti 1.6.2 alapunkt d ja I lisa III osa punkt 6.3.4;
 - (c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr [...], millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahend,²³ artikli 3 lõike 2 punkt b ja lõike 3 punkt e.
2. Eelarvepädevad institutsioonid kiidavad heaks iga-aastased eraldised vastavalt limiitidele, mis on tegevusele ette nähtud nende programmide kohaselt, millest rahalised vahendid on leitud.

Artikkel 12

Euroopa Liidu finantshuve kaitse

1. Komisjon võtab asjakohased meetmed eesmärgiga tagada, et käesoleva otsuse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu ennetavate meetmete kohaldamise, tõhusa kontrollimise ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega, juhul kui tuvastatakse eeskirjade eiramine, ning vajadusel tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste rakendamisega.
2. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda on programmi raames rahastatud liidu vahenditest.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate juures kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, mis peab toimuma nõukogu määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96²⁴ sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb pettust, korrupsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

Ilma et see piiraks esimese ja teise lõigu kohaldamist, antakse kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud kokkulepetega, toetuslepingutega ja toetuse andmise otsustega, samuti käesoleva otsuse rakendamisest tulenevate lepingutega komisjonile, kontrollikojale ja OLAFile sõnaselgelt õigus selliseid auditeid ning sellist kohapealset kontrolli ja inspekteerimist läbi viia.

3. Viie aasta jooksul alates mis tahes meetmega seotud viimasest maksest võimaldab artiklis 3 osutatud meetmetega seoses rahalist toetust saanud isik komisjonil tutvuda kõigi tõendavate dokumentidega, mis on seotud selle meetmega kaasnenud kulutustega.

²² KOM(2011) 811 (lõplik), 30.11.2011. Viide ajakohastatakse pärast vastuvõtmist.

²³ KOM(2011) 753 (lõplik), 15.11.2011. Viide ajakohastatakse pärast vastuvõtmist.

²⁴ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

Artikkel 13

Järelevalve ja hindamine

1. Komisjon teeb järelevalvet SST toetusprogrammi rakendamise üle.
2. Komisjon esitab 1. juuliks 2018 Euroopa Parlamendile ja nõukogule SST toetusprogrammi rakendamist käsitleva hindamisaruande. Aruanne sisaldab soovitusi SST toetusprogrammi kaudu toetatud meetmete uuendamiseks, muutmiseks või nende rakendamise peatamiseks, võttes arvesse järgmisi aspekte:
 - (a) SST toetusprogrammi eesmärkide saavutamine nii SST toetusprogrammi kaudu toetatud meetmete tulemuste kui ka mõju seisukohast;
 - (b) ressursside kasutamise tulemuslikkus.

Artikkel 14

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 15

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

ETTEPANEKULE LISATAV FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärk (eesmärgid)
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid
- 2.3. Pettuste ja muu eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele
 - 3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
 - 3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga
 - 3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

ETTEPANEKULE LISATAV FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega luuakse kosmose jälgimise ja seire (SST) toetusprogramm

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB²⁵) struktuurile

Jaotis XX – Halduskulud
Jaotis 02 – Ettevõtlus ja tööstus
Jaotis 18 – Siseasjad

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

- Ettepanek/algatus käsitleb uut meetet
- Ettepanek/algatus käsitleb uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest²⁶
- Ettepanek/algatus käsitleb olemasoleva meetme pikendamist
- Ettepanek/algatus käsitleb ümbersuunatud meetet

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Ettepaneku eesmärk on kehtestada raamistik selliste struktuuride loomiseks, mis on vajalikud, et kaitsta kosmose jälgimise ja seire teenuste (SST teenuste) osutamise abil selliste Euroopa ja riiklike kosmoseinfrastruktuuride ja -teenuste pikaajalist kättesaadavust ja julgeolekut, mis on väga olulised Euroopa majanduse ja ühiskonna tõrgeteta toimimiseks ning Euroopa kodanike julgeoleku tagamiseks.

Konkreetsemalt soovitakse loodud struktuuriga suurendada ELi suutlikkust:

- i) vähendada Euroopa kosmoseaparaatide orbiidileaatmisega seotud riske;
- ii) hinnata ja vähendada Euroopa kosmoseaparaatide orbiidil toimimisega seotud kokkupõrkeohtu ning võimaldada kosmoseaparaatide operaatoritel tõhusamalt kavandada ja võtta leevendusmeetmeid (nt täpsemad manöövrid kokkupõrgete vältimiseks, ebavajalike – ning iseenesest riskantsete ja satelliidi eluiga lühendavate – manöövrite vältimine);
- iii) teha seiret kosmoseaparaatide või nendega seotud kosmosejätmete Maa atmosfääri kontrollimatu taassisenemise üle ning anda täpsemaid ja tõhusamaid varajasi hoiatusi julgeoleku tagamisega ja kodanikukaitsega / katastroofide ohjamisega tegelevatele riiklikele ametiasutustele eesmärgiga vähendada potentsiaalset ohtu Euroopa kodanike

²⁵ ABM – tegevuspõhine juhtimine; ABB – tegevuspõhine eelarvestamine.

²⁶ Vastavalt finantsmääruse artikli 49 lõike 6 punktile a või b.

turvalisusele ja tervisele ning leevendada potentsiaalse kahju tekkimist maapealsele elutähtsale infrastruktuurile.

Seega aitab käesolev ettepanek kaasa sellele, et tagada strateegia „Euroopa 2020” ja jätkusuutlikku majanduskasvu tagamise poliitikate lahutamatuks osaks olevate ELi juhtprogrammide Galileo, EGNOS ja Copernicus/GMES edukus.

1.4.2. *Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile*

Erieesmärk nr 1

Kehtestada õigusraamistik SST sensorifunktsiooni (liikmesriikidele kuuluvate SST sensorite võrgustik) ja töötlemisfunktsiooni loomiseks ning toimimise tagamiseks

Erieesmärk nr 2

Kehtestada õigusraamistik SST teenuste loomiseks ja nende teenuste osutamiseks avalik-õiguslikele ning eraõiguslikele kosmoseaparaatide operaatoritele ja riigiasutustest kasutajatele

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Peatükk XX 01 – Halduskulud poliitikavaldkondade kaupa

1.4.3. *Oodatavad tulemused ja mõju*

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju abisaajatele/sihtrühmale.

Eeldatakse, et ettepaneku tulemusel osutatakse avalik-õiguslikele ja eraõiguslikele kosmoseaparaatide operaatoritele ning samuti liikmesriikidele tõhusaid ja õigeaegseid teenuseid, mis võimaldavad neil vältida majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõju, mis tuleneb:

i) kosmoseaparaatide ja muude kosmoseobjektide vaheliste kokkupõrgete ning samuti nende objektide Maa atmosfääri kontrollimatu taassisenemise tõttu kosmoseaparaatidele tekkivatest kahjustustest või nende hävinemisest;

ii) kuludest, mis kaasnevad riskihindamisel esineva ebakindluse tõttu võetavate ebavajalike leevendusmeetmete või kokkupõrke vältimiseks tehtavate manöövrtega (kokkupõrke vältimiseks tehtav iga manööver lühendab satelliidi eluiga);

iii) kahjustustest või purustustest Maal, mis tulenevad kosmoseaparaatide või nendega seotud kosmosejätmete kontrollimatust taassisenemisest Maa atmosfääri.

1.4.4. *Tulemus- ja mõjunäitajad*

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Vajaduse korral kohaldatakse nende programmide tulemus- ja mõjunäitajaid, mille alt SST toetusprogrammi rahastatakse. Kui need näitajad ei ole piisavalt konkreetsed ettepaneku rakendamise jälgimiseks, võidakse kohaldada allpool kirjeldatud näitajaid.

Käesoleva ettepanekuga kehtestatava õigusraamistiku kohaselt võtab asjaomast suutlikkust omavate osalevate liikmesriikide rühm meetmeid toetusprogrammi jaoks artikli 3

punktides a ja b sätestatud eesmärkide rakendamiseks, s.t luuakse SST sensorifunktsioon ja SST töötlemisfunktsioon vastavalt asjaomasele juhtimisstruktuurile ning tagatakse nende funktsioonide toimimine.

Erieesmärk nr 1:

SST sensorifunktsiooni ja töötlemisfunktsiooni loomise ja toimimise tagamisega seotud **tulemusnäitajad:**

- osalevate liikmesriikide nimekiri koostatakse 2014. aasta lõpuks kooskõlas otsuse artikliga 7;
- SST sensorifunktsioon (mis põhineb osalevatele liikmesriikidele kuuluvatel ja nende poolt kättesaadavaks tehtud sensoritel): esialgse rakendusetapiga alustatakse 2015. aasta lõpuks;
- liikmesriikide olemasoleval suutlikkusel (nt olemasolevad andmekeskused) põhinev töötlemisfunktsioon: esialgse rakendusetapiga alustatakse 2015. aasta lõpuks;
- kosmoseobjektide kataloog koostatakse 2015. aasta lõpuks;
- sensori- ja töötlemisfunktsioon: täielik tegevusvalmidus peaksid olema saavutatud 2016. aasta lõpuks.

Erieesmärk nr 2:

Käesoleva ettepanekuga kehtestatava õigusraamistiku kohaselt osutatakse SST teenuseid tõhusalt ja õigeaegselt väga paljudele Euroopa ja riiklikele avalik-õiguslikele ja erasektoris tegutsevatele isikutele, kes vajavad SST teavet. Selleks võtavad artiklis 7 osutatud osalevad liikmesriigid ja artiklis 8 osutatud Euroopa Liidu Satelliidikeskus meetmeid, et viia ellu programmi jaoks artikli 3 punktis c sätestatud eesmärgid, s.t loovad SST teenindusfunktsiooni ja tagavad selle funktsiooni toimimise.

SST sensorifunktsiooni ja töötlemisfunktsiooni loomise ja toimimise tagamisega seotud **tulemusnäitajad:**

- SST teenindusfunktsiooni loomiseks ja toimimise tagamiseks ning SST teenuste väljatöötamiseks ja osutamiseks vajalik suutlikkus on ametlikult kindlaks määratud ja kokku lepitud 2014. aasta lõpuks;
- liikmesriikide ja Euroopa Liidu Satelliidikeskuse vaheliseks koostööks vajalikke eeskirju ja mehhanisme käsitlev kokkulepe on sõlmitud 2014. aasta lõpuks;
- operaatoritelt SST teenuste kvaliteedi kohta tagasiside saamiseks vajalikud kvaliteedistandardid ja mehhanismid on välja töötatud 2014. aasta lõpuks;
- SST teenused: esialgse rakendusetapiga alustatakse 2015. aasta lõpus ja lõplik tegevusvalmidus saavutatakse 2016. aasta lõpus.

Eesmärkide nr 1 ja 2 **mõjunäitajad** võivad olla järgmised:

- kokkupõrgete puudumine;
- riskianalüüsiga seotud raskuste või ebakindluste tõttu satelliitide töös või orbiidileasaatmisel esinevate tõrgete puudumine;

- mõjunäitajad võivad hõlmata operaatoritelt ja riigiasutustelt saadud positiivset tagasisidet, mis käsitleb SST teenuste vahendusel edastatud teavet ja edastatud SST teabe alusel kokkupõrgete leevendamiseks võetud meetmeid.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad nõuded

Kosmosektor on Euroopa jaoks strateegilise tähtsusega. ELi majandus, ühiskond, julgeolek ja poliitiline sõltumatus sõltuvad väga suurel määral kosmosepõhistest süsteemidest ja infrastruktuuridest. Sellest tulenevalt on EL alustanud selliste kulukate ja ulatuslike kosmoseprojektidega nagu Galileo, EGNOS ja Copernicus. Selleks et tagada nende süsteemide ja infrastruktuuride toimimine ja teenuste osutamine, tuleb neid süsteeme ja infrastruktuure kaitsta kahjustuste või purunemise eest, mida võib põhjustada kokkupõrge või kontrollimatu taassisenemine Maa atmosfääri. Selline kaitse peab olema pidev.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisaväärtus

Viimastel aastatel sidusrühmadega toimunud arutelude käigus selgus, et toimivate SST Euroopa teenuste väljatöötamiseks on vajalik ELi sekkumine.

ELi ja Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) liikmesriikide kosmoseküsimuste eest vastutavad ministrid on üksmeelel, et selliste teenuste arendamist peaks juhtima EL, mitte aga ESA. See üksmeelne seisukoht on leidnud kajastamist mitmes kosmoseküsimuste nõukogu resolutsioonis (kosmoseküsimuste nõukogu 26. novembri 2010. aasta resolutsioon, punkt 24; konkurentsivõime nõukogu 31. mai 2011. aasta järeldused, punktid 14–15; kosmoseküsimuste nõukogu 6. detsembri 2011. aasta resolutsioon, II peatükk). Eelkõige palusid liikmesriigid ELil määrata kindlaks SST Euroopa teenuse juhtimis- ja andmepoliitika, osaleda aktiivselt Euroopa teenuse väljatöötamises ning kasutada parimal võimalikul viisil ära riiklikul ja Euroopa tasandil juba olemasolevaid sensoreid ja eksperditeadmisi. Samuti on liikmesriigid sõnaselgelt öelnud, mil viisil tuleks arvesse võtta julgeolekuprobleeme: SST sensorite üle peab kontroll jääma riigile. SST teabe konfidentsiaalsus tunnistati SST andmepoliitika peamiseks põhimõtteks (nt kogu teave salastatakse ning teavet avaldatakse vaid üksikjuhtumipõhiselt).

Sellise seisukoha põhjust ei ole ametlikult kirja pandud, kuid see on ilmnunud mitmetes aruteludes: SST Euroopa teenusel on julgeolekumõõde (mis võimaldab koguda luureandmeid riikide tsiviilvaldkonna ja sõjalise kosmoseinfrastruktuuri ja -tegevuse kohta) ning ELil – erinevalt ESAst – on pädevus ja vahendid selles valdkonnas tegutsemiseks. ELi toimimise lepinguga antakse ELile pädevus koordineerida kosmosetegevust ning Euroopa Liidu lepinguga antakse ELile pädevus julgeolekuküsimustes, näiteks SST kontekstis tekkivates küsimustes. ELil on olemas vajalik seadusandlik pädevus kehtestada SST jaoks juhtimismehhanismid ja andmepoliitika.

Teisalt on ESA näol tegemist maailmatasemel teadus- ja arendustegevuse asutusega, mille eesmärk on välja töötada ja rakendada teadus-, tehnoloogia- ja kosmoserakenduste arendamise programme. ESA ei ole kavandatud selliseks keeruliseks poliitika ja õigusloomega seotud tööks, mis on vajalik sellise SST süsteemi loomiseks, kus varad kuuluvad peamiselt sõjaväele. Samuti ei ole ESA ette nähtud kosmosepõhiste teenuste osutamiseks (seda asjaolu rõhutab ka ESA ise oma poliitikadokumentides).

Väidetavalt võiksid liikmesriigid SSAGA tegelemiseks luua uue organisatsiooni. Sel organisatsioonil peaks olema mitu ELil juba olemasolevat tunnusjoont. Seetõttu kaasneks sellise uue organisatsiooni loomisega tegevuse dubleerimine ja ebatõhusus. Lisaks on mõni liikmesriik väljendanud muret selle üle, et kui valitakse lahendus, mis jääb väljapoole ELi raamistikku, võivad domineerima hakata need liikmesriigid, kellel juba on mõningane sensorisuutlikkus, ning see ei võimalda teistel liikmesriikidel välja arendada oma suutlikkust tõelise Euroopa teenuse raames.

Peale selle ei soovi EL asendada üksikute liikmesriikide poolt või ESA raames tehtud algatusi. EL soovib nimetatud tasanditel võetud meetmeid täiendada ja parandada koordineerimist, kui selline koordineerimine on vajalik ühiste eesmärkide saavutamiseks.

ELi kaasamine oleks vajalik, et koondada teatavate kosmoseprojektide rahastamiseks vajalikud investeeringud, kehtestada juhtimiskord, määrata kindlaks andmepoliitika ning tagada, et olemasolevat ja tulevast suutlikkust kasutatakse ära koordineeritud ja tõhusal moel, tagades kindla ja koostalitlusvõimelise süsteemi, millest saavad kasu kõik asjaomased Euroopa sidusrühmad.

Peale selle, kavandatud ELi meetmega ei soovita asendada või dubleerida rahvusvahelisi või mitmepoolseid olemasolevaid leevendusmeetmeid, näiteks ÜRO suuniseid kosmosejäätmete vähendamiseks või ELi ettepanekut avakosmosetegevust käsitleva rahvusvahelise tegevusjuhendi kohta. Nende meetmetega ei lahendata olemasolevat probleemi, vaid vähendatakse kosmosejäätmete hulga kasvu pikas perspektiivis.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Selles valdkonnas varasem kogemus puudub. Samas pakub igasugune teabe ja andmete jagamine kindlasti lisaväärtust.

1.5.4. *Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega*

Ettepanekus Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamist ja kasutamist käsitleva määruse kohta (KOM(2011) 814 lõplik) nimetatakse vajadust kaitsta süsteemi SSA süsteemi abil (põhjendus 15, artikli 3 punkt c) ning nähakse ette selliste toimingute rahastamine (artikli 7 lõike 1 punkt a), ilma et sellega piirataks seadusandliku menetluse ja järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavate läbirääkimiste tulemust.

Copernicuse kosmosevaldkonna puhul valitseb samasugune kaitsevajadus Sellest tulenevalt võib Copernicus osaleda SST toimingute rahastamisel sõltuvalt järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavate läbirääkimiste tulemustest.

Peale selle on käesolev ettepanek sidus ning sellega luuakse sünergia kosmose- ja julgeolekualaste teadusuuringutega seotud eesmärkidega, mis on esitatud kavandatavas programmi „Horisont 2020” käsitlevas raamistikus (KOM(2011) 809 lõplik), ning samuti nende eesmärkidega, mis on seotud elutähtsa infrastruktuuri kaitsmisega kavandatud Sisejulgeolekufondi raames (KOM(2011) 753 lõplik). Mõlema dokumendi alusel on olemas rahalised vahendid SST toimingute rahastamiseks, ilma et sellega piirataks seadusandliku menetluse ja järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavate läbirääkimiste tulemust.

1.6. **Meetme kestus ja finantsmõju**

Piiratud kestusega ettepanek/algatus

- Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku 1.1.2014–31.12.2020
- Finantsmõju avaldub ajavahemikul 2014–2020
- Piiramatu kestusega ettepanek/algatus
- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku YYYY–YYYY,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid²⁷

- Otsene tsentraliseeritud eelarve täitmine komisjoni poolt
- Kaudne tsentraliseeritud eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:
 - täitevasutustele
 - ühenduste asutatud asutustele²⁸
 - riigi avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele
 - isikutele, kellele on delegeeritud konkreetsete meetmete rakendamine Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis finantsmääruse artikli 49 tähenduses
- Eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega
- Eelarve detsentraliseeritud täitmine koostöös kolmandate riikidega
- Eelarve täitmine ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega (täpsustage)

Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”.

Märkused

²⁷ Eelarve täitmise viise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

²⁸ Määratletud finantsmääruse artiklis 185.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage teostamise tingimused ja sagedus.

SST toetusprogrammi rahastamiseks vajalikud ELi rahalised vahendid leitakse järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ette nähtavate muude asjaomaste programmide alt täielikus kooskõlas nende õigusliku alusega. Asjaomased programmid võivad hõlmata programmi Galileo, programmi "Horisont 2020" ja ELi Sisejulgeolekufondi. Kohaldatakse nende programmide kohaseid järelevalve- ja aruandlusnõudeid.

Olenemata sellest, millised on SST programmi rahastavate programmide kohased järelevalve- ja aruandlusnõuded, kehtestatakse konkreetne järelevalvesüsteem eesmärgiga tagada kõrgeima kvaliteediga väljund ja vahendite kõige efektiivsem kasutamine. Järelevalvet tehakse kogu programmi tsükli jooksul. See põhineb toetusesaajatelt programmi kohta saadud tagasisidel.

Koostatud on eelhindamisnõudeid sisaldav laiendatud mõjuhindang. Olemasolevate poliitikavalikute võrdleva hindamise järel määrati kindlaks eelistatud poliitikavalik, hinnati sellest tulenevat mõju ning sellega kaasnevaid riske ja eeldusi ning valiku kulutõhusust. Käesolev ettepanek on täielikult kooskõlas hindamise järeldustega.

Programmi vahehindamine viiakse läbi programmi viiendal rakendamisaastal, s.t piisavalt varakult enne järgmise mitmeaastase finantsraamistiku koostamist. Hindamise käigus keskendutakse saavutatud tulemustele ja programmi rakendamise kvalitatiivsetele aspektidele. Samuti viiakse läbi järeelhindamine.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Tuvastatud ohud

Osalevate liikmesriikide ja Euroopa Satelliidikeskusega allkirjastatud toetuslepingute rakendamine: riskitaset peetakse madalaks, sest toetusesaajad on avaliku sektori asutused.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetod(id)

SST toetusprogrammi rakendamiseks vajalikud rahalised vahendid leitakse järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ette nähtavate olemasolevate programmide alt ning kohaldatakse nende programmide raames ette nähtud kontrollimehhanisme. Olenemata neist mehhanismidest määratakse toetusprogrammist abisaajatega (osalevate liikmesriikide avaliku sektori asutused ja Euroopa Liidu Satelliidikeskus) allkirjastatud toetuslepingutes kindlaks tingimused, mida kohaldatakse toetuse alusel tehtavate toimingute rahastamise suhtes, kusjuures lepingud sisaldavad eraldi peatükki kontrollimeetodite kohta. Kõik osalevad haldusasutused kohustuvad järgima kulusid käsitlevaid komisjoni finants- ja halduseeskirju.

Komisjoni suhtes kohaldatakse finantsmääruse neid sätteid, mis käsitlevad kulukohustuste ja maksete eelnevat kinnitamist ning samuti edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja kirjalikke deklaratsioone. Toetuste ja nendega seotud maksete üle haldusjärelvalve tegemise eest vastutavad komisjoni kesktalitused. Erilist tähelepanu pööratakse kulu

laadile (rahastamiskõlblikkus) ning toetavate dokumentide ja asjaomaste dokumentide kontrollimisele.

2.3. Pettuste ja muu eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage olemasolevad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

Kuna SST toetusprogrammi rakendamiseks vajalikud rahalised vahendid leitakse järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ette nähtavate olemasolevate programmide alt, siis kohaldatakse vajaduse korral pettuste ja eeskirjade rikkumise ärahoidmiseks nende programmide raames ette nähtud meetmeid. Olenemata neist meetmetest nähakse käesoleva otsuse tulemusel sõlmitavates lepingutes ette järelmeetmed ja finantskontroll, mille vastavalt võtab või viib läbi komisjon või mis tahes volitatud esindaja, ning samuti kontrollikoja või OLAFi tehtavad auditid, mis toimuvad vajaduse korral kohapeal.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread (ei kohaldata)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa järjestatult

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringu liik	Rahaline osalus			
	Number [Nimetus.....]	Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti aa tähenduses
	[XX.YY.YY.YY]		JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestatud mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida*	Assigneeringu liik	Rahaline osalus			
	Number [Kirjeldus.....]	Liigendatud/liigendamata ⁽²⁹⁾	EFTA ³⁰ riigid	Kandidaatriigid ³¹	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti aa tähenduses
1.1	02.04.01.01 [02.02.02.01] Kosmosealane uurimistegevus	Liigendatud	JAH	EI	JAH	EI
1.1	02.04.01.02 [02.02.03.02] Julgeolekualane uurimistegevus	Liigendatud	JAH	EI	JAH	EI
1.1	02.05.01 Euroopa satelliitnavigatsiooni programmid Galileo ja EGNOS	Liigendatud	JAH	EI	JAH	EI
1.1	02.01.05.03 Muud teadustegevusega seotud juhtimiskulud	Liigendamata	JAH	EI	JAH	EI
1.1	02.01.04.05 Euroopa satelliitnavigatsiooni programmid (EGNOS ja Galileo) – Halduskorralduskulud	Liigendamata	JAH	EI	JAH	EI
3.1	18.05.08 Terrorismi ärahoidmine, valmisolek selleks ning selle tagajärgede likvideerimine	Liigendatud	JAH	EI	EI	EI

²⁹ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

³⁰ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

³¹ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

5	XX.01.01.01 Institutsioonis alaliselt töötava personaliga seotud kulud	Liigenda mata	JAH	EI	EI	EI
5	XX.01.02.01 Institutsiooni juures töötavad koosseisuvälised töötajad	Liigenda mata	JAH	EI	EI	EI
5	XX.01.02.11 Institutsiooni muud juhtimiskulud	Liigenda mata	JAH	EI	EI	EI
5	XX.01.03.01 Komisjoni varustuse, sisustuse ja teenustega seotud kulud	Liigenda mata	JAH	EI	EI	EI

* Eelarveread on esitatud vastavalt praegu kehtivale, aastaid 2007–2013 hõlmavale mitmeaastasele finantsraamistikule ega mõjuta tulevast, aastaid 2014–2020 hõlmavat mitmeaastast finantsraamistikku. Peale selle on nomenklatuuri eelarveread esitatud vastavalt programme „Horisont 2020” ja Galileo ning Sisejulgeolekufondi käsitlevatele seadusandlikele ettepanekutele ning need võidakse asendada samaväärsete ridadega sõltuvalt lõplikust eelarvenomenklatuurist.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik:	1.1	Arukas ja kaasav majanduskasv
--	-----	-------------------------------

Ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraat *			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOKKU
• Tegevusassigneeringud										
02.04.01.01 [02.02.02.01]	Kulukohustused	(1)	0,640	0,960	1,280	1,600	1,760	1,920	1,920	10,080
	Maksed	(2)	0,640	0,960	1,280	1,600	1,760	1,920	1,920	10,080
02.04.01.02 [02.02.03.02]	Kulukohustused	(1)	0,480	0,720	0,960	1,200	1,320	1,440	1,440	7,560
	Maksed	(2)	0,480	0,720	0,960	1,200	1,320	1,440	1,440	7,560
02.05.01	Kulukohustused	(1)	2,880	4,320	5,760	7,200	7,920	8,640	8,640	45,360
	Maksed	(2)	2,880	4,320	5,760	7,200	7,920	8,640	8,640	45,360
Haldusassigneeringud, mida rahastatakse eriprogrammide vahenditest ³²										
02.01.05.03		(3)	0,072	0,072	0,072	0,072	0,072	0,072	0,072	0,504
02.01.04.05			0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,196
Ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3	4,100	6,100	8,100	10,100	11,100	12,100	12,100	63,700
	Maksed	=2+2a +3	4,100	6,100	8,100	10,100	11,100	12,100	12,100	63,700

³² Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

Tabelis on esitatud SST toetusprogrammi rahalised vahendid, mis leitakse järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ette nähtavate asjaomaste programmide alt. Esitatud arvud on hinnangulised ega mõjuta rahaliste vahendite lõplikku jaotust programmi „Horisont 2020” teadustegevuse valdkondade ja tegevuste vahel. Mingit ümberplaneerimist ei ole ette nähtud. Igal eelarverreal näidatud aastased summad tulenevad käesoleva ettepaneku jaoks vajalike aastaste kogusummade jaotamisest. Jaotamine põhineb sellel, millise suhtelise kaaluga on iga programm vastavates komisjoni ettepanekutes ette nähtud kogusummade puhul (Galileo 72 %, kosmoseuuringud 16 %, julgeolekualane uurimistegevus 12 %). Samas on kõik summad hinnangulised. Neid tuleb võib-olla kohandada vastavalt asjaomaseid programme käsitleva seadusandliku menetluse ja järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavatele arutelude lõpptulemustele. Sarnaselt võidakse rahalised vahendid võtta ka Copernicuse programmi alt sõltuvalt mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevate arutelude lõpptulemusest.

** Jaotus eelarveridade vahel: 72 % 02.01.05.03 ja 28 % 02.01.04.05.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik:	3.1	Vabadus, turvalisus ja õigus
--	-----	------------------------------

Siseasjade peadirektoraat *			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOKKU
• Tegevusassigneeringud										
18.05.08	Kulukohustused	(1)	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	7,000
	Maksed	(2)	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	7,000
Haldusassigneeringud, mida rahastatakse eriprogrammide vahenditest ³³										
Eelarverida nr		(3)	0	0	0	0	0	0	0	0
Siseasjade peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	7,000
	Maksed	=2+2a +3	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	7,000

* Komisjoni ettepanek, mis käsitleb määrust, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisihje rahastamisvahend (KOM(2011) 753 lõplik, 15.11.2011), nähakse ette rahalised vahendid elutähtsa infrastruktuuri kaitseks. Sellest tulenevalt võidakse SST toetusprogrammi rahalised vahendid võtta ka Sisejulgeolekufondist. Mingit ümberplaneerimist ei ole ette nähtud. Peale selle on summad vaid hinnangulised. Neid tuleb võib-olla kohandada tihedas koostöös siseasjade peadirektoraadiga, pidades silmas programmi käsitleva seadusandliku menetluse ja järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle peetava arutelu lõpptulemusi.

³³ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	5,000	7,000	9,000	11,000	12,000	13,000	13,000	70,000
	Maksed	(5)	5,000	7,000	9,000	11,000	12,000	13,000	13,000	70,000
• Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU	rahastatavad	(6)	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,700
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–4 assigneeringud KOKKU (võrdlussumma)	Kulukohustused	=4+ 6	5,100	7,100	9,100	11,100	12,100	13,100	13,100	70,700
	Maksed	=5+ 6	5,100	7,100	9,100	11,100	12,100	13,100	13,100	70,700

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik:	5	Halduskulud
--	----------	-------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOKKU
Ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraat									
• Personalikulud		0.096	0.191	0.0191	0.0191	0.0191	0.0191	0.0191	1.242
• Muud halduskulud		0.059	0.167	0.167	0.167	0.167	0.167	0.167	1.061
Ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud	0.155	0.358	0.358	0.358	0.358	0.358	0.358	2.303
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0.155	0.358	0.358	0.358	0.358	0.358	0.358	2.303

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	5.255	7.458	9.458	11.458	12.458	13.458	13.458	73.003
	Maksed	5.255	7.458	9.458	11.458	12.458	13.458	13.458	73.003

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustada eesmärgid ja väljundid		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		KOKKU		
		VÄLJUNDID																
↓	Väljundi liik	Väljundi keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1																		
Luu sensorite võrgustik ja töötlemisfunktsioon ning tagada nende toimimine																		
sensorifunktsioon	Toode			4,000		5,500		7,000		9,000		9,500		10,000		10,000		55,000
- andmetöötlus	Teenus																	
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2																		
SST teenuste väljatöötamine ja osutamine																		
- Teenuste osutamine	Teenus			1,000		1,500		2,000		2,000		2,500		3,000		3,000		15,000
Erieesmärk nr 2 kokku																		

KULUD KOKKU		5,000		7,000		9,000		11,000		12,000		13,000		13,000		70,000
-------------	--	-------	--	-------	--	-------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Ülevaade

- Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOKKU
--	------	------	------	------	------	------	------	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5								
Personalikulud	0.096	0.191	0.191	0.191	0.191	0.191	0.191	1.242
Muud halduskulud	0.059	0.167	0.167	0.167	0.167	0.167	0.167	1.061
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 kokku	0.155	0.358	0.358	0.358	0.358	0.358	0.358	2.303

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 ³⁴ välja jäävad kulud								
Personalikulud								
Muud halduskulud								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud kokku								

KOKKU	0.155	0.358	0.358	0.358	0.358	0.358	0.358	2.303
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

³⁴ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täisarvuna (või maksimaalselt ühe kohaga pärast koma)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
XX 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	1	1	1	1	1	1	1
XX 01 01 02 (delegatsioonid)							
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)							
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)							
• Koosseisuvälised töötajad (täistööajale taandatud töötajad)³⁵							
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, renditööjõud ja riikide lähetatud eksperdid)	1	1	1	1	1	1	1
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, renditööjõud, noored eksperdid, kohalikud töötajad ja riikide lähetatud eksperdid delegatsioonides)							
XX 01 04 yy ³⁶	peakorteris ³⁷						
	delegatsioonides						
XX 01 05 02 ((lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)							
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)							
Muud eelarveread (täpsustage)							
KOKKU	2	2	2	2	2	2	2

XX on asjaomane poliitikavaldkond või eelarvejaotis.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Üks AD-kategooria ametnik, kes hakkab täitma komisjoni ülesandeid programmi raames, näiteks sekretariaaditeenuste pakkumine kahele komiteele (sealhulgas
--------------------------------	--

³⁵ Lepingulised töötajad, renditööjõud, noored eksperdid delegatsioonides, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid.

³⁶ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B.A read).

³⁷ Peamiselt struktuurifondid, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond ja Euroopa Kalandusfond.

	vastuvõetavate dokumentide ettevalmistamine), iga-aastase tööprogrammi ja eelarve koostamine, iga-aastase toetuse määramise menetluse läbiviimine, rahvusvaheliste suhete korraldamine.
Koosseisuvälised töötajad	Üks lepinguline töötaja, kes pakub AD-kategooria ametnikule vajalikku tuge.

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.
- Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

- Ettepanekuga/algatusega seoses on vajalik paindlikkusinstrumendi kohaldamine või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine³⁸.

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

SST toetusprogrammi puhul on ette nähtud liikmesriikide poolne kaasrahastamine, sealhulgas nende mitterahaline panus. Täpsed summad sõltuvad osalevatest liikmesriikidest ning need tuleb hilisemas etapis kindlaks määrata.

Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

³⁸ Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktid 19 ja 24.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - omavahenditele
 - mitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Eelarve tulude rida	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ³⁹				
		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)
Artikkel						

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid eelarve tulude ridasid ettepanek mõjutab.

Täpsustage tuludele avalduva mõju arvutusmeetod.

³⁹ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud, suhkrumaks) korral tuleb näidata netosummad, st brutosumma, millest on lahutatud 25 % kogumiskuludena.